

NOTAT

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Jura
J.nr. 020-00102
Ref. metbr
Den 5. november 2013

Høringsnotat

vedrørende

**Forslag til lov om ændring af lov om Natur- og Miljøklagenævnet og forskellige andre love
(Obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage samt obligatorisk videresendelse af klage over lokalplan til Natur- og Miljøklagenævnet m.v.)**

Udkast til lovforslag blev sendt i ekstern høring den 2. juli 2013. Høringsfristen for lovforslaget udløb den 13. september.

Udkastet blev sendt i høring hos en bred kreds af organisationer mv., jf. bemærkningerne til lovforslaget. Naturstyrelsen har modtaget i alt 26 høringssvar. 12 høringssvarer oplyser enten, at man ikke har bemærkninger til lovforslaget eller, at man støtter lovforslaget. De modtagne høringssvar er sendt til udvalget sammen med dette notat.

Følgende høringssvarer har fremsendt bemærkninger til udkastet til lovforslaget: Friluftsrådet, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen for Gylderamte (LFG), Retspolitisk Forening, Ældre Sagen, CAD (Centralforeningen af Autoreparatører i Danmark), Datatilsynet, Institut for Menneskerettigheder, Danmarks Naturfredningsforening (DN), Danske Regioner, Dansk Skovforening, Danske Handicaporganisationer (DH) og Brønderslev Kommune.

Svarene har især berørt følgende punkter:

1. Krav til selvbetjeningsløsningen
2. Tilgængelighed
3. Hjælp, vejledning og information
4. Rettidighed
5. Klagevejledning

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar til de ovennævnte punkter. Kommentarer hertil er anført i kursiv. Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Ønskes der detaljerede oplysninger om svarenes indhold, henvises til de fremsendte høringssvar.

Generelle bemærkninger

1. Krav til selvbetjeningsløsningen

Danske Regioner bemærker, at det er vanskeligt at vurdere, hvorvidt den digitale selvbetjening og den obligatoriske videresendelse af klager vil medføre ressourcemæssige konsekvenser og investeringer for regionerne til nødvendige it-løsninger. Samtidig ønsker Danske Regioner at blive inddraget i beslutningsprocessen for valg af løsninger på lige fod med KL.

Brønderslev Kommune påpeger, at det ikke fremgår klart af lovforslaget eller bekendtgørelsen, om der skulle være taget højde for, at kommunen ved kommunikation på den eksterne hjemmeside supplerende vil kunne dokumentere dette i eget ESDH.

Datatilsynet bemærker, at det bør overvejes, hvilket sikkerhedsniveau der forventes overholdt i den digitale kommunikation mellem myndigheder og borgere.

Friluftsrådet anfører, at det er vigtigt, at der i den tekniske løsning af den digitale selvbetjeningsløsning etableres et såkaldt Track and Trace system, således at klager kan følge en konkret klage igennem hele sagsbehandlingen.

DN bakker op om en selvbetjeningsløsning under forudsætning af, at foreningen kan betale klagegebyret med en online faktura, således at det ikke nødvendigvis vil være den person, der indsender klagen, som også skal håndtere betalingen.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at den digitale selvbetjeningsløsning indføres som en mulighed i en passende periode, hvorved systemet kan afprøves, inden det gøres obligatorisk.

Kommentarer

Miljøministeriet bemærker, at Danske Regioner ikke har været involveret i udviklingen af den digitale løsning, idet der er ganske få sager hos regionerne, som kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Kommunerne står for hovedparten af de sager, som kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Samtidig bemærkes det, at der ikke vil være behov for bagvedliggende it-investeringer for myndighederne. Den digitale selvbetjeningsløsning vil give myndigheden mulighed for at downloade dokumenter i portalen til egen computer og videre brug i egne systemer. Der vil ikke være en direkte integration mellem den digitale selvbetjeningsløsning og myndighedernes ESDH systemer.

Miljøministeriet bemærker, at ministeriet er i løbende dialog med Datatilsynet omkring udviklingen af den digitale selvbetjeningsløsning.

Miljøministeriet bemærker, at den tekniske løsning løbende videreudvikles, hvilket kan betyde, at selvbetjeningsløsningen på et tidspunkt udbygges med en Trace & Track-funktion, men det er ikke aktuelt på nuværende tidspunkt.

Miljøministeriet vil - som det også fremgår af lovforslaget – sikre, at selvbetjeningsløsningen giver foreninger mulighed for at betale et evt. klagegebyr via online faktura.

Miljøministeriet er enig i, at det vil være hensigtsmæssigt, at den digitale selvbetjeningsløsning er afprøvet i praksis, inden det gøres obligatorisk at anvende løsningen ved indgivelse af klager til Natur- og Miljøklagenævnet. Når

den tekniske løsning er færdig udviklet, vil det derfor blive obligatorisk for myndighederne at anvende den digitale selvbetjeningsløsning ved videresendelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. udkast til bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets digitale selvbetjeningsløsning. Det vil samtidig være muligt for klager på frivillig basis at indgive klage via den digitale selvbetjeningsløsning. Samtidig vil det være ministeren, der bestemmer tidspunktet for lovens ikrafttræden og dermed tidspunktet for obligatorisk anvendelse af den digitale selvbetjening. Dette vil først være, når den tekniske løsning er fuldt færdig udviklet og driftssikker.

De fremkomne bemærkninger har medført, at den forventede dato for lovens ikrafttræden, for så vidt angår kravet om obligatorisk anvendelse af digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet, er ændret fra 1. februar 2014 til 1. maj 2014.

2. Tilgængelighed

DH anfører, at det er positivt at lade kommunikationen mellem det offentlige og borgere blive digital. Dette forudsætter bare, at den digitale kommunikation er tilgængelige for mennesker med handicap og lever op til de standarder og retningslinjer, der findes for tilgængelighed for mennesker med handicap.

Instituttet for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at det sikres, at digital selvbetjening ved indgivelse af klager over en afgørelse truffet af en myndighed til Natur- og Miljøklagenævnet gøres tilgængelig for personer med handicap.

Kommentarer:

Miljøministeriet bemærker, at den digitale selvbetjeningsløsning vil leve op til Web Content Accessibility Guidelines - Retningslinjer for Tilgængeligt Webindhold. Retningslinjerne omfatter en bred vifte af anbefalinger til, hvordan webindhold kan gøres mere tilgængeligt. Ved at følge disse retningslinjer kan man sikre tilgængelighed for en større gruppe af mennesker med handicap, herunder blinde og svagsynede, døve og hørehæmmede, mennesker med indlæringshandicap, kognitive begrænsninger, begrænset bevægelighed, talehandicap og fotosensitivitet samt mennesker med kombinationer heraf. Ved at følge disse retningslinjer vil man også ofte i almindelighed gøre webindhold mere brugervenligt.

Miljøministeriet gør i øvrigt opmærksom på, at Natur- og Miljøklagenævnet kan behandle en klage, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, hvor særlige forhold gør sig gældende, eller det vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtigelser at afvise en klage.

De fremkomne bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

3. Hjælp, vejledning og information

DH anfører, at når man tilbyder andre kommunikationsformer end digitale, skal man sikre sig en bredde, der gør, at alle kan benytte en af løsningerne. Der findes også blinde og svagsynede, der af andre grunde end tilgængelighed ikke bliver digitale, og det vil ikke give mening at tilbyde denne gruppe en skriftlig blanket. Her vil det være mere relevant at tilbyde f.eks. fysisk fremmøde eller telefonisk kommunikation.

Kommentar

Miljøministeriet bemærker, at en klage, der ikke indgives ved anvendelse af digital selvbetjening, skal indgives skriftligt i overensstemmelse med allerede gældende ret, men det vil i øvrigt være op til Natur- og Miljøklagenævnet at fastlægge proceduren i forbindelse med indgivelse af klage i de særlige tilfælde, der undtages fra kravet om anvendelse af digital selvbetjening.

Den fremkomne bemærkning har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

4. Rettidighed

Dansk Skovforening anfører, at det bør nævnes i lovforslaget, at en klage, der indsendes ikke digitalt før klagefristens udløb og herefter på baggrund af kommunens vejledning genfresendes digitalt efter klagefristens betragtes som en klage, der er fremkommet rettidigt.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at systemsvigt o. lign. ikke må komme klager til skade. Hvis nedbruddet sker i form af fx loginproblemer, er det imidlertid svært for borgeren at bevise, at der er forsøgt klaget. For at imødekomme denne problemstilling bør det indføres, at hvis der inden klagefristens udløb modtages en e-mail med oplysning om klagehensigten og de konstaterede tekniske problemer, så accepteres der en kort udsættelse af fristen for indgivelse af klagen, fx to hverdage.

Friluftsrådet foreslår, at bestemmelsen ændres således, at Natur- og Miljøklagenævnet forpligtes til at give klager en frist på 14 dage til at indsende en ny klage via den digitale selvbetjeningsløsning, hvis en klage indsendes via mail eller brev, da ikke alle borgere nødvendigvis er opmærksom på at anvende den digitale selvbetjeningsløsning.

Kommentarer

Miljøministeriet kan oplyse, at i tilfælde af systemnedbrud, herunder også ved problemer med login via borger.dk eller virk.dk, som umuliggør indgivelse af klagen via den digitale selvbetjening, har nævnet mulighed for at behandle klage, som er indgivet til den myndighed, der har truffet afgørelsen f.eks. via almindelig post eller e-mail, jf. de foreslåede bestemmelser i § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Miljøministeriet bemærker, at lovforslaget ikke ændrer ved det forhold, at det er Natur- og Miljøklagenævnet, der afgør, om procesforudsætninger for behandling af klage er opfyldt, hvilket også fremgår af lovforslaget. Det vil således være Natur- og Miljøklagenævnet, der i det enkelte tilfælde afgør, om en klage er indgivet rettidigt til den myndighed, der har truffet afgørelsen eller direkte til nævnet, jf. klagebestemmelserne i særlovgivningen.

Det er i lovforslagets bemærkninger præciseret, at klage, der indgives rettidigt uden anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning og derefter efter klagefristens udløb ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, vil blive betragtet som værende indgivet rettidigt.

5. Klagevejledning

Ældre Sagen mener, at det skal fremgå af klagevejledningen, at det er muligt, at klage på anden vis end den digitale selvbetjening, således at nogen ikke afholder sig fra at klage pga., at de ikke kan anvende den digitale løsning.

Retspolitisk Forening anfører, at det efter foreningens opfattelse bør sikres, at det som led i den obligatoriske klagevejledning bliver en egentlig myndighedsforpligtigelse at bistå klagere, der beder om det, med udformningen og afsendelsen af en digitalt rigtigt affattet klage.

Kommentarer

Miljøministeriet bemærker, at myndigheder er forpligtet til at give korrekt og fyldestgørende klagevejledning, jf. forvaltningsloven. Det er derfor Miljøministeriets forventning, at myndigheders klagevejledning i overensstemmelse med de til enhver til gældende regler.

Det er Miljøministeriets opfattelse, at myndigheders almindelige klagevejledningsforpligtigelse kombineret med Natur- og Miljøklagenævnets supportfunktion er fuldt tilstrækkelige til at sikre, at den digitale selvbetjeningsløsning ikke vil være en barriere for indgivelse af klage.

De fremkomne bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

Konkrete bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 18 b i lov om Natur- og Miljøklagenævnet

Dansk Skovforening er i tvivl om, hvorvidt Natur- og Miljøklagenævnets pligt til at afvise en klage kun er møntet på en situation, hvor en kommunes videresendelse af en klage fra en borger til Natur- og Miljøklagenævnet ikke er digital, eller er det møntet på den situation, hvor en klager ikke sender en digital klage til kommunen.

Ældre Sagen bemærker, at det ikke fremgår af loven, at man kan fritages fra at bruge den digitale selvbetjening, hvis der er behov for efterfølgende kommunikation om klagesagen med nævnet.

Kommentarer

Miljøministeriet kan oplyse, at når klager har indgivet klagen i den digitale selvbetjening, vil den myndighed, der har truffet afgørelsen, som påklages, digitalt modtage oplysning om, at der er indgivet en klage. Myndigheden skal herefter tilgå den digitale selvbetjeningsløsning via enten virk.dk eller alternativt Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside via Danmarks Miljøportal for at kunne behandle klagen. Myndighedens videresendelse af klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sker via den digitale selvbetjening. Der vil derfor ikke kunne opstå en situation, hvor myndigheden ikke anvender den digitale selvbetjening til videresendelse af en klage til Natur- og Miljøklagenævnet, når klagen er indgivet via den digitale selvbetjening.

Miljøministeriet finder, at efterfølgende kommunikation om en klagesag ikke skal indgives ved digital selvbetjening, hvis klagen ikke er indgivet ved digital selvbetjening. Det er blevet præciseret i bemærkninger til § 18 b, at undtagelsesbestemmelserne i § 18 b, stk. 2-4, også finder anvendelse i forhold til en evt. efterfølgende kommunikation om klagesagen.

Øvrige bemærkninger

LFG bemærker, at udkastet ikke tager hensyn til de lugtgener de omkringboende mennesker til en svinefarm oplever med hensyn til ventilationsafkastets sundhedsskadelige svinestank og støv.

Kommentar

Miljøministeriet bemærker, at det ligger uden for rammerne af dette lovforslag at regulere landbrugsmæssige forhold.

Miljøministeriet kan i øvrigt oplyse, at lovforslaget skal ses i sammenhæng med den kommende bekendtgørelse om anvendelse af Natur- og Miljøklagenævnets selvbetjeningsløsning. Med bekendtgørelsen bliver det obligatorisk for de myndigheder, der træffer afgørelser med klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet, at videresende klager til nævnet og i øvrigt kommunikere med nævnet angående klagesager via den digitale selvbetjening.